

ΝΤΕΡΠ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- ΛΑΪΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
- Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
- Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΆΛΛΟΣ
- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ
- Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ

- Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
- Ο ΕΥΡΩΕΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
- TZAK KEROYAK
- ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ
- ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ ή ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ;

ΑΚΗ ΠΑΝΟΥ

ΘΕΛΩ ΝΑ ΤΑ ΠΩ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΑΛΑΡΑΣ

Οι δίσκοι που σημαδεύουν την εποχή μας

Μ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΕΠΙΒΑΤΗΣ
με την ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΖΟΡΜΠΑΛΑ

ΣΤ. ΚΡΑΟΥΝΑΚΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΣΚΟΥΡΙΑΣΜΕΝΑ ΧΕΙΛΙΑ
ερμηνεύει η ΒΙΚΥ ΜΟΣΧΟΛΙΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΝΑΣΙΟΥ
ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΗ ΒΙΤΡΙΝΑ
με τον ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΤΡΑ

Δ. ΜΟΥΤΣΗ - Κ. ΤΡΙΠΟΛΙΤΗ
ΦΡΑΓΜΑ
Σ. ΜΠΕΛΛΟΥ - Δ. ΜΟΥΤΣΗΣ
και Λ. ΚΗΛΑΗΔΟΝΗΣ - ΑΛΚ. ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ

ΑΡΛΕΤΑ
ΕΝΑ ΚΑΠΕΛΟ ΜΕ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ
ΤΑ ΜΠΑΡΑΚΙΑ
μια παραγωγή του ΔΙΟΝΥΣΗ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΙΚΟΥ ΚΑΛΛΙΤΣΗ
ΑΙΟΠΕΙΡΑ
με την ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΜΑΝΟΥ

Λ. ΠΛΑΤΩΝΟΣ - Μ. ΚΡΙΕΖΗ
ΣΑΜΠΟΤΑΖ
ΣΑΒΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΜΙΔΑΣ

ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ
οι μεγάλες επιτυχίες του ΗΛ. ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ
με την Χορωδία Κακίτση.

και:
ένα σημαντικό έργο
ΣΤΑΜΑΤΗ ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗ
ΚΥΡΙΕ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ένα λαϊκό ορατόριο
με τον Γ. ΚΟΥΤΡΑ και την Ε. ΒΙΤΑΛΗ

η μεγάλη φετεινή επιτυχία
ΓΛΥΚΕΡΙΑ
ΣΜΥΡΝΕ·Ι·ΚΑ

ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΙΚΗ
ΚΟΜΠΑΝΙΑ
μια παραγωγή του ΔΙΟΝΥΣΗ
ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΙΩΤΑ ΒΕΗ
στα δημοτικά της

ΝΤΕΦΙ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΔΗΜΑΚΗ Ζ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ
ΤΗΛ. 6449.105
ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΛ. 8643.852

ΕΚΔΟΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΙΠΑΓΛΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ
ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΝΙΚΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΟΜΟΙΡΑΣ
ΑΚΗΣ ΛΑΔΙΚΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνάρχου Μακαρίου 30

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΩ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ
ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΟΥΓΛΙΟΥ 10
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Grapha TAM
ΚΑΡΑΟΛΗ 21
ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ
ΤΗΛ. 2513.308

ΤΕΥΧΟΣ 1
1982
ΤΙΜΗ 100 ΔΡΧ.

Για αναδημοσίευση κειμένων·σχεδίων
και φωτογραφιών από το ΝΤΕΦΙ
απαιτείται άδεια από τον εκδότη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ	1
ΣΧΟΛΙΑ	4-12
Ο ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΆΛΛΟΣ	14-16
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	17-21
ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ	22-23
ΛΑ·Ι·ΚΑ ΝΥΧΤΕΡΙΝΑ ΚΕΝΤΡΑ	24-27
Ο ΕΥΡΩΕΛΑΦΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ	28-32
ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Δ. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΝΤΕΦΙ	33
ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ Η ΤΕΤΡΑΦΩΝΟ; ΙΔΟΥ	
Η ΑΠΟΡΙΑ	34-36
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΕΙΣΙΝ ΕΣΧΑΤΟΙ	37-38
ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΝΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΥ	39
Ο ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ	40-45
Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ (συνέντευξη)	46-48
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ	49-53
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	54-55
ΣΤΙΧΟΙ ΚΑΙ ΝΟΤΕΣ	56-57
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	58-59
ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ	60-66
ΤΖΑΚ ΚΕΡΟΥΑΚ 1922-1969	67-72

Συνδρομές:

Εσωτερικού για ένα χρόνο	1.200 δρχ.
Για έξη μήνες	600 δρχ.
Επιχειρήσεις	2.500 δρχ.
Σπουδαστές Ωδείων	900 δρχ.

Εμβάσματα - Επιταγές:
Γιάννης Διαμαντόπουλος
Εθνάρχου Μακαρίου 30
Λυκόβρυση

Η φωτογραφία από τη ΖΙΤΣΑ στο εξώφυλλο είναι του Σ.ΕΛΛΗΝΙΑΔΗ.

Οι μουσικοί είναι οι:

Μάνθος Σταυρόπουλος (ντέφι), Φώτης Αθανασιάδης (χλαρίνο),
Βασίλης Αθανασιάδης (λαουτο-κιθάρα), Αχιλλέας Δήμου (βιολί)

το σπίτι της ανεξαρτητής παραγωγής

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΤΗΣ
ΙΕΡΑΙΩΤΙΚΗ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΙΔΙΑ
(ΑΣΒΑ)

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ
(ΑΣΒΑ)

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
ΤΟ ΣΜΥΡΝΕΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΣ
ΜΕΤΑ ΤΟ 1922.
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΕΜΠΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

SPHINX - SPHINX
(ΑΣΒΑ)

SPHINX
ΕΙΤΑ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ΑΣΒΑ)

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΑΝΟΕΙΑΦΕΣ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

ΦΛΩΡΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ
NZPPPT
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Φ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚΟΥ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

POP ELEVEN

ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868

ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ

60

ΤΑΣΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ ΤΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

**A. ΜΑΡΣ ΝΑΠΟΛΕΩΝ — ΠΩΓΩΝΙΣΙΑ ΚΟΥΡΕΝΤΩΝ —
ΠΛΕΣΙΑ (στα τρία) — ΛΙΑΣΚΟΒΙΤΙ — ΤΟ ΔΕΛΒΙΝΟ (χοφτό) —
ΔΙΡΒΙΝΙΤΣΑ — ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΪ·ΤΗΣ ΖΕΛΙΣΤΑΣ
B. ΠΑΛΙΟΡΗ (χαραμπέρκα πωγωνίσια) — ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΙΑ — Η ΣΕΛΦΟΣ — ΠΕΡΑ ΣΕ ΚΕΙΝΟ
ΤΟ ΒΟΥΝΟ — Ο ΓΚΕΚΑΣ — ΜΟΙΡΟΛΟΪ·Ι.**

Παιζουν: Τάσος Χαλκιάς (χλαρίνο), Κυριάκος Χαλκιάς (βιολί), Φώτης Χαλκιάς (λαούτο), Λάμπρος Χαλκιάς (χιθάρα), Μάνθος Σταυρόπουλος (ντέφι).

ΛΥΡΑ ALCYON 19009

Πριν δέκα χρόνια περίπου, ο Τάσος Χαλκιάς ηχογράφησε με δική του πρωτοβουλία τα δεκατρία οργανικά κομμάτια αυτού του δίσκου.

Επιθυμία του ήταν να αποθανατίσει όχι μόνο μερικά χαρακτηριστικά δείγματα της τέχνης του, αλλά και μια σειρά μελωδίες-μνημεία της Ηπειρωτικής μουσικής, όπως έφτασαν στ' αυτιά του, με την ακουστική παράδοση του τόπου του.

Βέβαια η τέχνη του Τάσου Χαλκιά, δεν εξαντλείται με αυτά μόνο τα κομμάτια. Θα χρειαζόταν πολύ περισσότερος χρόνος και μια μεγαλύτερη ποικιλία μορφών. (Δεν υπάρχουν λ.χ. σκάροι, φαντασίες, ταξίμια και το μοιρολόι είναι ουσιαστικά ένα μόνο, αφού το δεύτερο που περιέχεται είναι πολύ περιληπτικό).

Λείπουν δηλαδή, οι μορφές εκείνες ακριβώς, που δίνουν την δυνατότητα

στον εκτελεστή, να δείξει σ' όλο το μεγαλείο της την τεχνική του στο όργανο και την ικανότητά του να δημιουργεί αυτοσχέδια μελωδικά σχήματα και τρόπους σύνδεσής τους, που δίνουν μια μοναδική ατμόσφαιρα. Οι μορφές δηλαδή εκείνες που δείχνουν το «πρόσωπο» του καλλιτέχνη.

Ωστόσο, όλα τα κομμάτια είναι χαρακτηριστικά και πολύτιμα δείγματα μιας μουσικής που περιμένει ακόμα τη μελέτη της.

Ειδικά αναφέρουμε τα κομμάτια «πωγωνίσιο» της περιοχής Κουρέντων, το «Δελβίνο» χοφτός χορός, τη «Διρβινίτσα» και το «Παλιορή» (τοποθεσία έξω από τα Γιάννενα, εκκλησία με ονομαστό μεγάλο πανηγύρι 8 Σεπτ.). Κομμάτια με τυπικά στοιχεία της Ηπειρωτικής πολυφωνίας που βέβαια όταν μεταφέρεται στα όργανα (χλαρίνο, βιολί) μόνο σχηματικά διατηρείται, καθώς είναι στο πρωτότυπό της, μια φωνητική ανάπτυξη. (Η οργανική μουσική δεν αναπτύχθηκε ποτέ αυτόνομα).

σχεδόν περιθωριακά το δίσκο αυτό. Χωρίς στοιχεία, πληροφορίες και άλλα σχετικά με το περιεχόμενό του. Εάν επρόκειτο για καμιά λεία και στιλπνή κενότητα, φανταχτερού τραγουδιστή ή τραγουδίστριας, θα τύπωνε και μυθιστόρημα. Γι' αυτά, ούτε λέξη.

Μα ούτε και γνώση.

Γιώργος Παπαδάκης

ΧΑΡΙΣ ΑΛΕΞΙΟΥ

Αυτή η υποτυπώδης αρμονική υποστήριξη του βιολιού πάνω στην μινόρε συγχορδία είναι ένα τυπικό σχήμα απομεινάρι ασφαλώς μιας πλουσιώτερης και ιδιωματικής πολυφωνίας που συναντάμε και σήμερα στα τραγούδια.

Στο δίσκο υπάρχει ακόμα το «Μαρς Ναπολέων». Το λένε έτσι και μ' αυτό συνοδεύουν οι μουσικοί τους γάμους, τη νύφη, τον κουμπάρο κ.λ.π. Είναι όμως εντυπωσιακό το γεγονός ότι στο πρωτότυπό του, το κομμάτι αυτό, ήταν ένα εμβατήριο του γαλλικού στρατιωτικού (εκπαιδευτικού) τμήματος, που βρισκόταν στην υπηρεσία του Αλή Πασά στα Γιάννενα.

Από κει το πήραν οι παλαιοί οργανοπαίχτες και το ενσωμάτωσαν στο ρεπερτόριό τους, με το χρώμα και το ύφος της δικής τους βέβαια μουσικής, χωρίς πάντως να μη διακρίνεται καθαρά η ευρωπαϊκή του καταγωγή. Κρίμα πάντως που η LYRA εκδίδει

Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΚΥΚΛΟΥΣ ΚΑΝΕΙ

Α. ΛΕΛΙ ΓΙΑΛΕΛΙ (Ν. Τάτσης - Μ. Φωκίνος) - Ο ΚΑΙ Ι· ΞΗΣ (Α. Χατζηχρήστος) - ΦΤΑΝΕΙ - ΦΤΑΝΕΙ (Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΚΥΚΛΟΥΣ ΚΑΝΕΙ) (Παραδ. Ανατολής - στ. Μ. Φωκίνου) - ΟΙ ΜΑΓΚΕΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΙΑ (Ν. Ξυδάκης - Μ. Ρασούλης) - ΕΛΕΓΑ (Ν. Τάτσης - Λ. Τεάζης) - ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ (Παραδ. Ανατολής - στ. Χ. Αλεξίου).

Β. ΑΝ ΠΕΘΑΝΕΙ ΜΙΑ ΑΓΑΠΗ (Χ. Νικολόπουλος - Μ. Ρασούλης) - ΖΗΛΕΙΑ ΜΟΥ (Χ. Ν. - Μ. Ρασούλης) - ΜΕ ΤΣΑΚΙΣΕΣ ΜΕ ΡΑΓΙΣΕΣ (Χ. Ν. - Μ. Φωκίνος) - ΓΙΑΤΙ ΕΙΣΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΑΠΛΟΣ (Χ. Ν. - Μ. Ελευθερίου) - ΤΩΡΑ ΞΕΡΩ (Χ. Ν. - Κ. Κινδύνης) - ΤΡΕΧΕΙΣ ΠΟΛΥ (Χ. Ν. - Μ. Ελευθερίου) - ΜΕ ΠΟΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (Χ. Ν. - Μ. Ελευθερίου).

ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ

Ενορχήστρωση: Ν. Τάτσης Α1 και 5, Κ. Γανωσέλλης Α3 και 6, Χ. Νικολόπουλος Α2 και 4, Β1 - 7.

Παραγωγός: Αχ. Θεοφίλου Ήχολήπτης; Στ. Γιαννακόπουλος COLUMBIA.

ΜΙΝΩΣ MSM 437

Είχα χοντά 10 χρόνια ν' αγοράσω δίσκο (τόσα χρόνια δουλεύοντας στη δισκογραφία τους παιρνώ τσάμπα), και σήμερα δεν άντεξα στον πειρασμό και αγόρασα τον καινούργιο δίσκο της Χαρούλας!

Θες ο Καιζής, θες ο Μάγκες δεν υπάρχουν πιά, που άκουσα στο πικάπ του δισκάδικου, θες αυτή η υπέροχη Χαρούλα στο οπισθόφυλλο, θες αυτή η θεσπέσια φωνούλα - φωνάρα που σου αναμοχλεύει τα πάθη, ένοιωσα τη συγκίνηση - και πάλι ύστερα από χρόνια - της ανυπομονησίας μέχρι να φτάσω σπίτι ν' ακούσω με την ησυχία μου - και μόνος - ολόκληρο το δίσκο, και μιά και δυό και τρείς φορές.

Αν αυτό το πλάσμα ήταν αρσενικό θα με δίχαζε ως προς την φιλοκαζαντζίδικη πλευρά μου, αλλά ευτυχώς είναι το αρμονικά ταιριασμένο κάτι αλλο του λαϊκού μας τραγουδιού, ευτυχώς... κι έτσι με βγάζει από μία πολὺ δύσκολη θέση.

Τα χρόνια περνάνε και όσο τα πράγματα περιπλέκονται ξεχωρίζουν και λίγοι που επιπλέουν.

Νομίζω λοιπόν ότι η Χαρούλα είναι κάτι αληθινό και φωτεινό μέσα σε μία εποχή που τα αισθήματα μας και η αισθητική μας είναι ασφή και μεταβαλόμενα.

Η παρουσία της Χαρούλας είναι συμβολική. Είναι ένα από τα σημεία αναφοράς μας. Όχι ρίζες και τέτοια! Η αγωνία της και η αγωνία μας, η ανάγκη μας να πάρουμε απ' τη ζωή περισσότερα απ' ότι μας έχουν μάθει να θέλουμε και να παίρνουμε.

Ένας αγώνας ενάντια στη φθορά, μιά διαρκής ένταση που εξωτερικεύεται τόσο γλυκά, μιά δύναμη και μιά σιγουριά που κρύβει ένα εύθραυστο κλωναράκι...

Κουβαλώντας η Χαρούλα τέτοιο φορτίο σε ηλεκτρίζει με ό,τι και να πει.

Πως να τα βάλεις, όμως, ολ' αυτά μέσα σ' ένα τραγούδι;

Ένα τέτοιο λοιπόν ερμηνευτή - ερμηνεύτρια, τον δέχεσαι - ανέχεσαι ότι και να σου τραγουδάει.

Πράγματι, διαπιστώνω ότι ακούγουντας ακόμα και τα μέτρια τραγούδια που έχει πει η Χαρούλα δεν πα-

θαίνω αλεργία, ούτε τσαντίζομαι. Αυτό χάρη στη Χαρούλα, βέβαια, που όμως επιβεβαιώνει ότι καλό είναι - τουλάχιστον - οι λίγοι σπουδαίοι ερμηνευτές που υπάρχουν, να κάνουν πολύ αυστηρή επιλογή αυτών που πρόκειται να πούν.

Και μέσα σ' ένα χρόνο η Χαρούλα μπορεί να βρει 5-6 καλά τραγούδια (που θα στέκουν δίπλα στα δοκιμασμένα παληγά), όπως μπορεί κι ο Νταλάρας, σίγουρα ο Στέλιος αντραγουδούσε, και κάνα δυό άλλοι. Αυτό είναι το πιό μεγάλο προνόμιο των «πρώτων». Έχουν πρόσβαση στις καλύτερες δουλειές επειδή τα λένε καλά (η έστω καλύτερα από άλλους) και επειδή πουλάνε πολλά. Μιά τέτοια δουλειά βέβαια θέλει κυνήγι, έχει ζώρια, δεν σηκώνει βεντισμούς, απαίτει θυσίες, αλλά μετράει.

Να βρείς δυό καλά τραγούδια στο δίσκο του κ. Φαράση είναι πολύ σημαντικό, αλλά τότε για πόσα πρέπει να πας στο δίσκο της Αλεξίου;

Ο Καικτσής, οι Μάγκες και τα Φτάνει-Φτάνει είναι τραγουδάρες και η Χαρούλα άλλο πράμα! Δεν δικαιολογούν όμως ένα δίσκο με 13 τίτλους! Αντίθετα τονίζουν περισσότερο τις αδυναμίες των υπόλοιπων τραγουδιών.

Ο Νικολόπουλος έχει γράψει -και γράφει- καταπληκτικά τραγούδια. Εδώ -χωρίς να είναι κακός- είναι κατώτερος του καλού εαυτού του. Ισως να τον περιόρισε κι ο στίχος. Υποπίπτει και σε επαναλήψεις. Ο Τάτσης συμπαθητικός, απλώς. Στιχουργικά, όλα είναι σε κάποιο επίπεδο, ιδιαίτερα όμως δεν με τράβηξε κανένα (εξαιρούνται συνεχώς τα «3»), εκτός του Αν πεθάνει μια αγάπη του Μανώλη Ρασούλη, που λέει:

Αν πεθάνει μια αγάπη
δεν πεθαίνει κι η ζωή,
ό,τι πέρασε περνάει
μα μπορεί ν' αναστηθεί.
Το γιατί μη με ρωτήσεις
τόχω νοιώσει όταν πονώ,
σαν θα γίνεσαι ένας ξένος
πιο βαθιά να σ' αγαπώ.
Έλα, μην κλαις.

Δεν αποκλείω καθόλου, ο καθένας σας να βρει κάτι άλλο στα άλλα τραγούδια, όπως βρίσκω εγώ σ' αυτό.

Αντιρρήσεις έχω και για τις ενορχήστρωσεις του Κώστα Γανωσέλλη. Είναι πολύ φιλότιμη η προσπάθειά του να δώσει με πιο σύγχρονο πνεύμα τ' ανατολίτικα τραγούδια, αλλά πι-

στεύω ότι αυτός ο «εξωραϊσμός» τους αφαιρεί το κλίμα που τα κάνει να λειτουργούν. Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι οι μοντέρνες αντιλήψεις του marketing, το προϊόν να πάει στον καταναλωτή, που έχουν τις ρίζες τους στο παραδοσιακό «άμα δεν πάει ο Μωάμεθ στο βουνό, πάει το βουνό στο Μωάμεθ» δεν οφελούν σώνει και καλά το τραγούδι. Δεν είναι δα και υποχρεωτικό να γίνει αβίαστα αρεστό το λαϊκό τραγούδι στον κάθε μικροαστό μαρινελίζοντα ή εντεχνίζοντα!

Το ξέρω ότι αυτό επιδιώκουν οι εταιρίες δίσκων (και όχι μόνο αυτές). Οι καλλιτέχνες ας μην είναι τόσο υποχωρητικοί, στο κάτω-κάτω το λαϊκό τραγούδι δεν υστερεί σε πωλήσεις όπως βλακωδώς νομίζουν διάφοροι παράγοντες της δισκογραφίας.

Ούτε είναι ντροπή να φαίνεται η ανατολίτικη καταγωγή ενός ανατολίτικου τραγουδιού. Δεν είναι ντροπή να το παίρνεις κι είναι ντροπή να το φωνάζεις με τ' όνομα του;

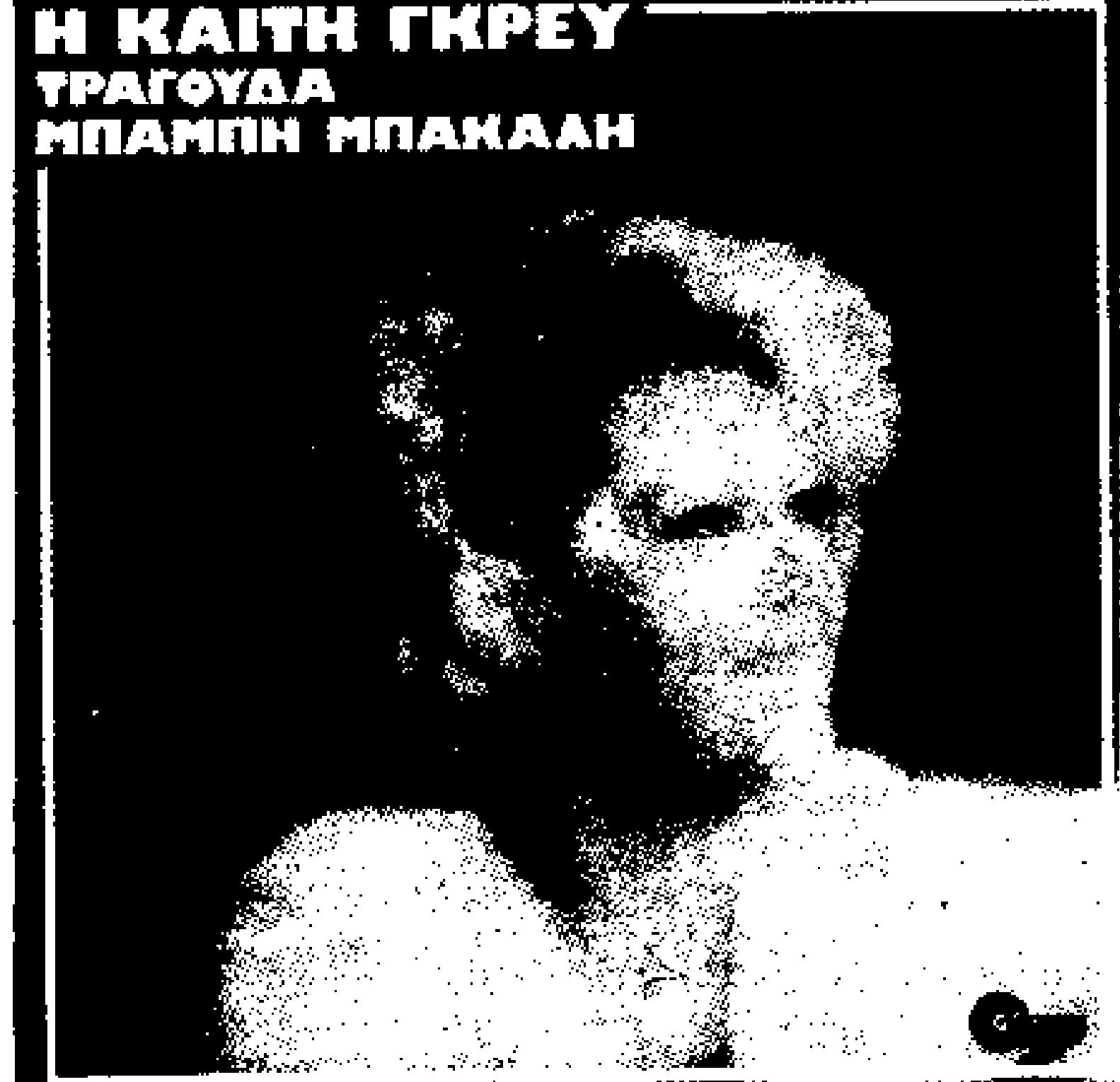
Όσο για τη μόρφωση και τις μουσικές γνώσεις ορισμένων μουσικών δεν αμφιβάλλω καθόλου, αλλά το λαϊκό τραγούδι δεν είναι κατάλληλο πεδίο για την επίδειξή τους.

Κι ας μην παρασύρονται οι λαϊκοί μας τραγουδιστές από το θαυμασμό τους για τις ικανότητες και τα πτυχία των εκλεκτών συνεργατών τους. Ο καθένας στο είδος του κι ο Λουμίδης στους καφέδες...

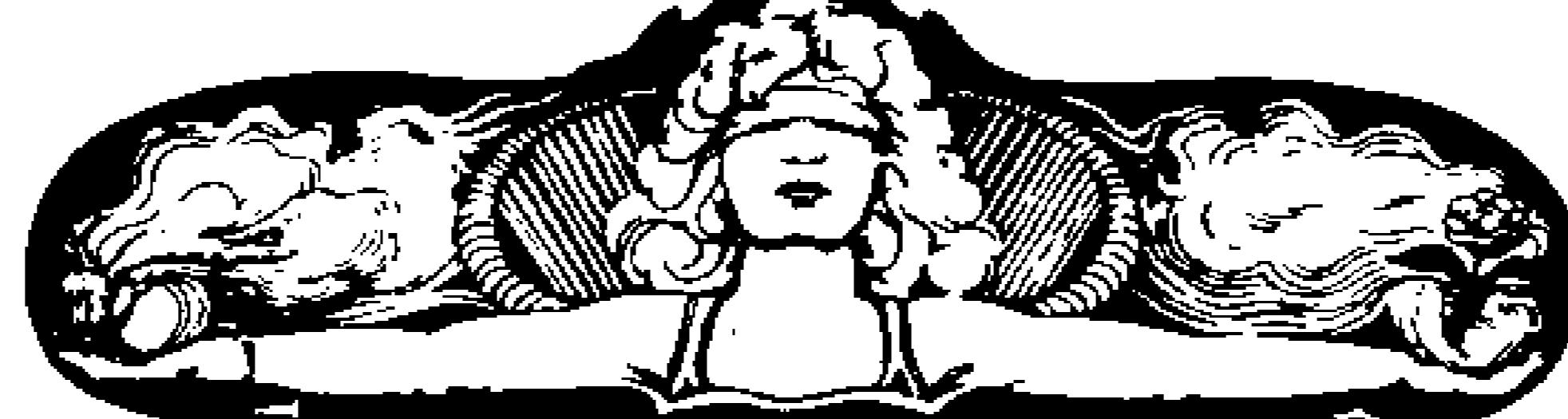
Συμπερασματικά, εν έτει 1982, μέχρι στιγμής, με το Θέλω να τα πω του 'Αχη Πάνου εκτός συναυγωνισμού και με την ανάγκη μας ν' ακούμε μουσική, και μάλιστα λαϊκά τραγούδια, πιστεύω ότι ο δίσκος της Χαρούλας είναι ένας καλός δίσκος, που θα μπορούσε να ήταν και καλύτερος.

Στέλιος Ελληνιάδης

**Η ΚΑΙΤΗ ΓΚΡΕΥ
ΤΡΑΓΟΥΔΑ
ΜΠΑΜΠΗ ΜΠΑΚΑΛΗ**

**Η ΚΑΙΤΗ ΓΚΡΕΥ
ΤΡΑΓΟΥΔΑ ΜΠΑΜΠΗ
ΜΠΑΚΑΛΗ**

ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ

Α. ΧΩΡΙΣΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ, ΧΩΡΙΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ (Μ. Νιφόρου) - ΕΙΝΑΙ ΓΛΥΚΕΙΑ Η ΑΛΛΑΓΗ (Μ.Μ. — Ν. Παρασκευοπούλου) - ΗΡΕΜΗΣΣΕ ΛΙΓΑΚΙ - ΣΑΝ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ (διασκ. Μ.Μ.) - ΑΠΟΨΕ ΞΕΜΥΑΛΙΣΤΗΚΑ (Χ. Κολοκοτρώνη) - ΣΕ ΚΑΡΒΟΥΝΑ ΑΝΑΜΕΝΑ (Ν. Παρασκευοπούλου).

Β. ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΦΕΡΕΙ ΤΙΣ ΕΞΑΡΕΣ (Μ.Μ. - Ο. Πλουμίδου) - ΑΦΟΥ ΔΕΝ ΜΟΥ ΤΗ ΔΙΝΕΙΣ (Άγγελος) - ΤΙΠΟΤΑ ΟΜΟΡΦΟ ΔΕΝ ΖΕΙ (Μ. Νιφόρου) - ΤΑ ΣΟΥΓΡΑΤΑ ΦΕΡΤΑ (Δ. Γκούτη) - ΨΥΧΙΚΗ ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΑ - ΣΕ ΘΥΜΑΜΑΙ (Μ.Μ. - Ν. Καλληγέρη).

Διεύθυνση ορχήστρας: Μπ. Μπακάλης

VENUS SV - 56

Η Καίτη Γκρέϋ είναι η μεγάλη λαϊκή τραγουδίστρια της δεκαετίας 1950-1960. Υπήρξε —εκτός από σύντροφος— και η παράλληλη γυναικεία φωνή του Καζαντζίδη, ειδολογικά τουλάχιστον.

Μετά το 1965 και για μια δεκαετία σχεδόν τη Γκρέϋ «χάθηκε», πήγε και στην Αμερική ένα διάστημα αρκετά μεγάλο. Επανήλθε, ξανθειά, πιο ωριμη και με σπασμένη κάπως την φωνή της, μετά την μεταπολίτευση, και μάλιστα στο γνωστό της χώρο. Τζιτζιφίες, παραλία, δίσκοι κ.τ.λ. Φέτος το χειμώνα, η Αλεξίου την έφερε στην Πλάκα και, ξαφνικά, την ανακάλυψαν οι δημοσιογράφοι, οι διάφοροι θιασώτες της «παράδοσης» και της «λαϊκότητας» και την πλακώσανε στις συνεντεύξεις κ.τ.λ. Τόσα χρόνια με τον Καζαντζίδη, κοιμόνταν όλοι. Και κάμποσα χρόνια, τώρα τελευταία, που γύρισε απ' την Αμερική, πάλι δεν την είχαν πάρει είδηση παρ' όλο που τραγουδαγε και τ' όνομά της ήταν με φωτεινά γράμματα έξω απ' τα μαγαζιά. Χρειαζόταν δηλαδή «συστάσεις» για να μπει στο γλίθιο κλάμπ αυτών που νομίζουν ότι είναι κουλτουριάρηδες. Καλά κάνει ο κόσμος και τους λέει «κουλτουριάρηδες» σαν βρισιά!

Ας μπούμε όμως στον καινούργιο της δίσκου, που έγινε φέτος, με μουσική του Μπάμπη Μπακάλη — πολύ σημαντικού συνθέτη της εποχής 1950-1965. Και ο Μπακάλης ήταν μάλλον χαμένος τα τελευταία χρόνια. Έκανε κάτι δίσκους στο γκέτο των εταιριών της Ομονοίας — έκανε μάλιστα και επιτυχίες — αλλά δεν ήταν πια ένας από τους βασικούς συνθέτες των

μεγάλων τραγουδιστών της σημερινής εποχής, όπως υπήρξε στο παρελθόν.

Αυτά τα λίγα προλογικά είναι χρήσιμα για να καταλάβουμε καλύτερα τον καινούργιο δίσκο Μπακάλη — Γκρέϋ. Ο δίσκος περιέχει μερικά τραγούδια, που θυμίζουν την εποχή του '60. Είναι μίμηση του παληού καλού εαυτού του Μπακάλη, αλλά δεν είναι πετυχημένα. Το ίδιο ισχύει και για κάποια τραγούδια επηρεασμένα από το λεγόμενο «έντεχνο» τραγούδι. Δεν είναι τυχαίο, φαίνεται, ότι τα καλύτερα από τα τραγούδια του δίσκου (4-5 τσιφτετέλια) είναι τραγούδια, από άποψη μουσικής, σημερινά, ενταγμένα στο λαϊκό τραγούδι που ακούμε αυτή την εποχή. Επιστροφή στις ρίζες, κοντινές ή μακρινές φαίνεται ότι είναι μόνο ένα αστείο και, βέβαια, αφελές σλόγκαν.

Η ερμηνεία της Καίτη Γκρέϋ δεν ήταν ποτέ απλά επαρκής. Ήταν και είναι αισθαντική, πληθωρική και προσωπική. Στο δίσκο αυτόν έχει όλα τα παραπάνω χαρίσματα, αλλά έχω κάνει μια παρατήρηση που την γράφω με κάποια επιφύλαξη. Η ερμηνεία της Γκρέϋ έχει ορισμένες τεχνικές ατέλειες.

Πέρα απ' το ότι τραγουδάει σε πολύ ψηλούς τόνους, η γυναίκα αυτή στα 30 χρόνια που κάνει αυτή την δουλειά μοιάζει να μην έχει καταχτήσει αυτό που λέμε «τεχνική». Και το οποίο χοντρικά συνίσταται στο να προσαρμόσει ο τραγουδιστής το τραγούδι στις δικές του δυνατότητες, κρύβοντας έτσι τις ατέλειες του. Δεν υπάρχει άλλωστε τραγουδιστής που να μην έχει ατέλειες.

Για να μην πάρει ιδιαίτερα αρνητικό χαρακτήρα αυτή η παρατήρηση σημειώνω εδώ ότι ο Στέλιος Καζαντζίδης την εποχή της μεγάλης του ακμής, έχει ηχογραφήσει τραγούδια (ανάμεσα στα οποία και τα πιο ωραία του) με πολλές τεχνικές αδυναμίες.

Θα διακινδύνευα τον ισχυρισμό ότι το να μην έχει κανείς «τεχνική», δηλαδή ισοπεδωτική αντιμετώπιση όλων των τραγουδιών, είναι προσόν και δείχνει ζωντάνια, κατ' ευθείαν αναμέτρηση με το τραγούδι, ενδιαφέρον μόνο για την ουσία της ερμηνείας και αδιαφορία για κάποιες τονικές αστάθειες ή μερικά άτεχνα περάσματα.

Δεν μπορώ, όμως, να το πώ πια με βεβαιότητα, γιατί ο Καζαντζίδης στους τελευταίους του δίσκους είναι αφεγάδιαστος τεχνικά και επιπλέον τρομερά εκφραστικός. (Αναφέρομαι

στο «Τάρχω», του Νικολόπουλου, «Η ζωή μου όλη» του Άκη Πάνου και άλλα της ίδιας περιόδου).

Με δυό κουβέντες, τέλος, η γνώμη μου για τον δίσκο. Είναι αρκετά καλός για όσους αγαπούν το λαϊκό τραγούδι και δεν ζητάν άλλα πράγματα απ' αυτό, και πάντως, συγκριτικά με το τι βγαίνει στην πιάτσα, είναι αξιαγόραστος.

Γιώργος Κοντογιάννης

Αθηναϊκή Κομπανία

Επικεφαλής ΧΑΡΗΣ ΑΛΕΞΙΟΥ

Όραστη για δια τάπα...

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ

Φιλική συμμετοχή: ΧΑΡΙΣ ΑΛΕΞΙΟΥ

ΑΓΑΠΗΤΕ ΜΟΥ ΘΕΙΕ ΤΑΚΗ...

A. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ — ΑΓΑΠΗΤΕ ΜΟΥ ΘΕΙΕ ΤΑΚΗ — ΟΤΑΝ ΕΧΩ ΝΤΕΡΤΙΑ — ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ — ΣΤΟ ΤΙΜΟΝΙ ΠΟΥ ΚΡΑΤΑΩ — ΚΑΠΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ.

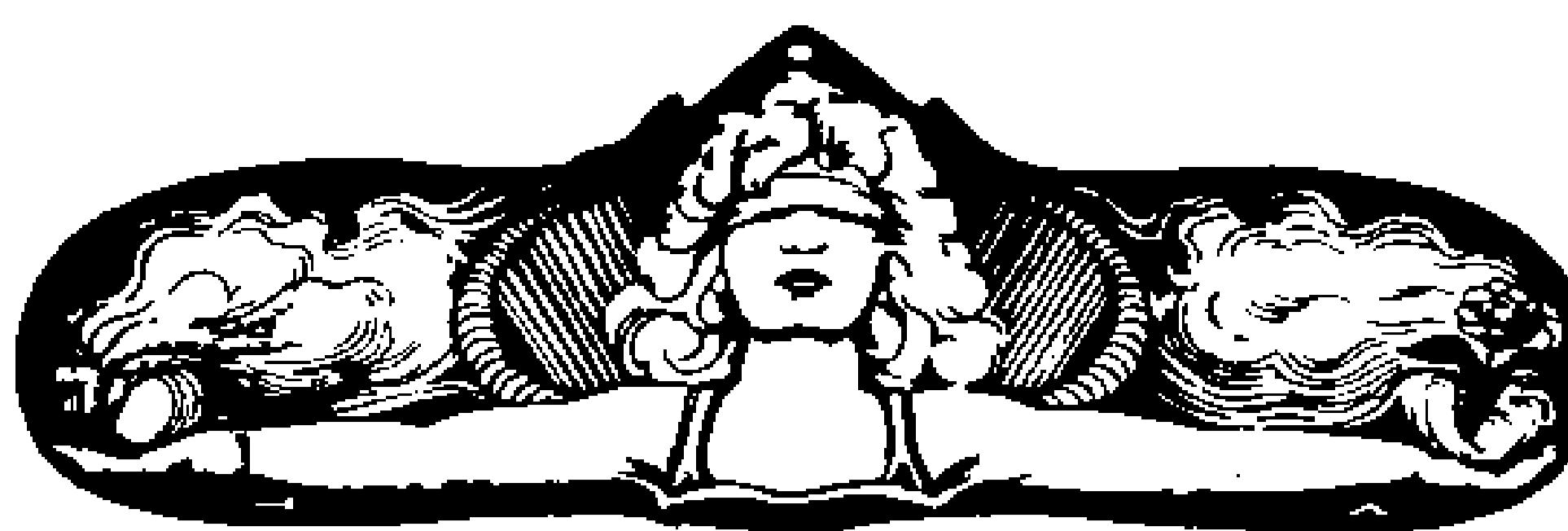
B. ΚΙ ΟΛΟ ΚΑΝΩ ΓΥΡΩ ΓΥΡΩ — ΜΗΠΩΣ ΘΕΣ ΝΑ ΜΕ ΠΙΚΑΡΕΙΣ — ΣΑ ΝΥΧΤΟΠΟΥΛΙ — Σ' ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ — ΖΕ·Ι·ΜΠΕΚΙΚΟ — ΕΓΙΝΕ ΒΟΥΛΗ Ο ΚΑΦΕΝΕΣ.

Στίχοι — Μουσική: Δημήτρης Χαζηδιάκος

MINOS

Η «Αθηναϊκή Κομπανία» είναι ενα πολύ ενδιαφέρον συγχρότημα ελληνικής λαϊκής μουσικής κι ίσως το πιο καλό απ' τα δεκάδες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια, από άποψη αποτελέσματος βέβαια κι όχι από άποψη δυνατοτήτων.

Τα μέλη της Κομπανίας αυτής, που ξεκίνησε απ' το Χαϊδάρι με ρεπερτόριο ρεμπέτικο αρχικά, έχουν εντοπίσει - φαίνεται τώρα - το ενδιαφέρον τους στην περίοδο του 1960, οταν

ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ

έγιναν οι ωραιότερες ορχήστρες λαϊκής μουσικής. Τότε ηταν οι μεγάλοι βιρτουόζοι μπουζουζήδες, που δεν περιορίζονταν στην δεξιοτεχνία, οι καλοί κιθαρίστες που έπαιζαν, πια, σωστά (και ολα) τα ακόρντα, οι ακορντεονίστες, οι βιολιστές, οι κλαρινέτηδες, όλοι τους τότε ηταν απλά καλοί και όταν έπαιζαν μαζί ήταν καταπληκτικοί. Μας άφησαν κάτι εγγραφές αξεπέραστες σε τραγούδια του Καζαντζίδη, της Γκρέου, του Γαβαλά, της Γιώτας Λύδια, του Αγγελόπουλου και των άλλων καλών τραγουδιστών της εποχής.

Στο δίσκο «Αγαπητέ θείε, Τάκη» δεσπόζει αυτό το χαρακτηριστικό. Καθώς όμως τα παιδιά που αποτελούν την κομπανία δεν είναι δοσμένα - οπως γινόταν με τους λαϊκούς - αποκλειστικά και μόνο σ' ένα είδος, έχουμε και τραγούδια που ρεμπετοφέρνουν, άλλα που μοιάζουν με Ζαμπέτα, ακόμα και αυτά τα προσεγμένα ελαφρολαϊκά, που εδώ εξακολουθούν να τα αποκαλούν «μπαλλάντες». Ακόμα έχουμε επιρροές από το σύγχρονο λαϊκό (Άκης Πάνου, Νικολόπουλος, Ξεδάκης-Ρασούλης) κι ακόμα παρατηρούμε μια χρήση του «τζουρά» (μικρού μπουζουκιού) ανάλογη μ' αυτήν που έχει κάνει ο Μάνος Λοΐζος, και που προβάλλεται κυρίως σαν «χρώμα».

Ο δίσκος έχει νέες συνθέσεις του Δημήτρη Χατζηδιάκου. Τα τραγούδια ως ενα βαθμό τάχω περιγράφει παραπάνω. Μένει να πω ότι 3-4 απ' αυτά είναι ιδιαίτερα αξιόλογα. Τα άλλα είναι μέτρια ως αδιάφορα.

Οι στίχοι είναι φανερό ότι έχουν γραφτεί κατά δύο τρόπους. Μερικοί είναι γραμμένοι γιατί υπήρχε πρόβλημα κι ήθελε να εκφραστεί. Είναι αυτονόητο ότι αυτοί είναι οι καλοί. Οι άλλοι, με διάφορα ευρηματάκια είναι για να γίνει ο δίσκος L.P.

Από φωνές, δεν πήγαμε και πολὺ εξαιρετικά. Μέτρια πράγματα. Σωστές, μερικές φορές εκφραστικές, αλλά κανένας απ' όσους τραγουδάνε δεν είναι τραγουδιστής. Κι αυτό φαίνεται όχι μόνο γιατί ένα τραγούδι το λέει καταπληκτικά η Αλεξίου (που συμμετέχει φιλικά στο δίσκο με 2 κομμάτια), αλλά γιατί ο τραγουδιστής δεν είναι απλός διεκπεραιωτής όπως γίνεται στο δίσκο αυτόν. Φαίνεται απ' το ότι δεν υπάρχει κάποια τραγουδιστική προσωπικότητα, κάποια «τρέλλα» που να απογειώνει την εκτέλεση. Αυτό φαίνεται ακόμα κι όταν δεν τόχεις ακούσει το τραγούδι σ' άλλη, καλύτερη ας πούμε, εκτέλεση.

Το γενικό εγχείρημα, τώρα, έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Η γνώμη του γράφοντος είναι ότι διέξοδο από το μουσικό τέλμα που βρισκόμαστε μπορούν να δώσουν οι κομπανίες. Δηλαδή όλα αυτά τα συγχροτήματα, που εχουν γίνει ήδη, γιατί συνεχίζουν να γίνονται, με πρώτο στόχο να παιξουν ρεμπέτικα. Και στο πρώτο στάδιο να μείνουν -να προσεγγίσουν δηλαδή ποσοτικά και ποιοτικά επαρκώς το ρεμπέτικο τραγούδι και να το παιξουν σωστά- είναι ήδη μια μεγάλη υπόθεση. Γιατί, πρώτα απ' όλα, αυτό που κάνουν το αγαπούν οι ίδιοι και «τη βρίσκουν».

Ακόμα γιατί, καθώς είναι παιδιά του ίδιου περίου πολιτιστικού επιπέδου, συνεργάζονται σε ισότιμη βάση, γίνονται φίλοι, αναπτύσσουν επικοινωνία μεταξύ τους, δεν τους παίρνει να κάνουν βεντετισμούς και κοροδιλίκια για να πουλήσουν ή να γίνουν διάσημοι. Πιο πέρα: μαθαίνουν καλά τη δουλειά που κάνουν (δηλαδή ακούνε και μελετούν τα ρεμπέτικα ή και τα νεώτερα λαϊκά). Είναι καταπληκτικό να το λέει κανείς, αλλά οι λεγόμενοι «έντεχνοι» συνθέτες δεν ξέρουν τη δουλειά τους. Μπορεί να ξέρουν λίγο γραμματική και αρμονία της μουσικής, αλλά η πικρή αλήθεια είναι πως ούτε το ελληνικό παραδοσιακό τραγούδι (δημοτικό-λαϊκό) ξέρουν, ούτε και κάτοχοι επαρκώς της δυτικής μουσικής παράδοσης είναι: το μόνο προσόν τους είναι ότι έχουν μια γενική, ας πούμε, μόρφωση και υποστηρίζουν θεωρητικά αυτά που κάνουν και ακόμα πιο σημαντικό αποφύγουν τις κακογουστιές. Οι λαϊκοί μουσικοί είναι εντελώς μέσα στη μουσική που κάνουν, ξέρουν απ' δέω κι ανακατωτά τα πάντα, αλλά δεν έχουν αυτό που παραπάνω είπα «γενική μόρφωση».

Τώρα τούτοι οι νεαροί με τις κομπανίες θα ξέρουν και τη δουλειά καλά και μόρφωση θάχουν και πιο πολύ μεσ' τα πράματα θάνατο. Ασυναγώνιστοι δηλαδή. Αν δεν παρασυρθούν από άλλα κόλπα, αν δεν καπελωθούν θα φτιάξουν κατάσταση. Γιατί, δεν μπορεί! Μέσα απ' τα τόσα παιδιά που παιζουν στις κομπανίες, κάποιος με ταλέντο συνθέτη θα ξεπεταχτεί, κάποιος με ευκολία στο στίχο. Μπόρει δηλαδή νάχουμε αναγέννηση του λαϊκού τραγουδιού. Αρκεί οι φερέλπιδες αυτοί νεορεμπέτες να μην κάνουν τον έξυπνο και να μην πάνε να διορθώσουν το λαϊκό τραγούδι ή να δώσουν μαθήματα στον Άκη Πάνου (εδώ δηλαδή δεν τους παίρνει, καίει

και ζεματάει η περίπτωση), στο Νικολόπουλο, στο Σούκα, στο Μουσαφίρη και σε μερικούς ακόμη, χάρη στους οποίους υπάρχει ακόμα σήμερα λαϊκό Τραγούδι.

Και τέλος: Εγώ προσωπικά εντάσσω το δίσκο της «Αθηναϊκής Κομπανίας» σ' αυτό το παραπάνω πνεύμα, τον θεωρώ καλό δίσκο και επιπλέον θετική υπόθεση για το λαϊκό τραγούδι.

Γιώργος Κοντογιάννης

Αργύρης Μπακιρτζής

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

A. ΡΩΜΥΛΙΑ — ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ — ΑΡΖΕΝΤΙΝΑ — ΣΤΟΝ ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟ — ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΠΑΝΤΡΕΥΕΣΑΙ — ΨΕΙΡΕΣ — ΕΚΔΡΟΜΗ

B. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ — ΣΕ ΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ — ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ — ΝΑΤΟ ΠΑΛΙ — ΣΑ ΣΒΟΥΡΑ — ΣΤΟΝ ΕΠΤΑΛΟΦΟ — ΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ ΣΟΥ ΕΙΔΩΛΟ — Ο ΔΡΟΜΟΣ

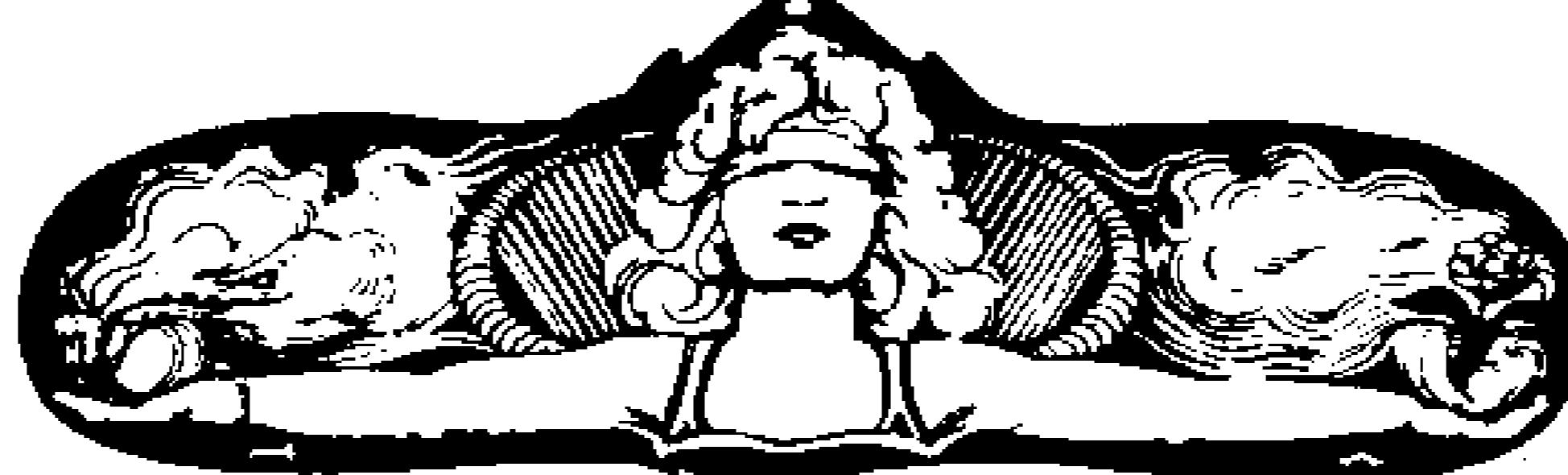
Τραγουδούν: Αργύρης Μπακιρτζής Ισίδωρος Παπαδάμου

Παιδία: Ισ. Παπαδάμου, Κώστας Σιδέρης, Δημ. Πολυζωΐδης, Μιχ. Σιγανίδης, Γιωρ. Τακματζόγλου, Αρ. Μπακιρτζής.

Ηχοληψία: Ν. Παπάζογλου

Ανεξάρτητη Παραγωγή.

«Γεννήθηκε στη Σαλονίκη» ο δίσκος «χειμερινοί κολυμβητές». Στίχοι και μουσική, του Αργύρη Μπακιρτζή. Τραγουδιστές: ο ίδιος, ο Ισίδωρος Παπαδάμου, ο Νίκος Παπάζογλου, ο Μιχάλης Σιγανίδης, η Ουρανία Καργούδη. Ηχογραφήθηκε επι τόπου, δηλαδή σ' ένα μικρό, επιτρέψτε μου, «χειροκίνητο» στούντιο που ο Νίκος Παπάζογλου έχει

ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ

καταφέρει να στήσει στη Θεσσαλονίκη ονόματι «Στούντιο το αγροτικόν».

Παραγωγή ανεξάρτητη, όπως λέγεται, που σημαίνει ότι οι ίδιοι οι καλλιτέχνες, αναλαμβάνουν τις περιπέτειες να πληρώσουν τα έξοδα της γηροληψίας, της εκτύπωσης των δισκων και των εξωφύλλων και τη διαδικασία της διάθεσης στα μαγαζιά καθώς και την εφικτή διαφήμιση.

Οι πωλήσεις θάναι σίγουρα πολύ χαμηλές, σε σύγκριση με τα επιτεύγματα του μηχανισμού διάθεσης και διαφήμισης των μεγάλων εταιρειών δισκων, αλλά το κέρδος, δεν είναι μόνο η ανεξαρτησία από ορισμένους αναπόφευκτους όρους συνεργασίας μ' ένα πλούσιο παραγωγό (οι οποίοι φαίνομενικά, μπορεί να μην επηρεάζουν το έργο, αλλά στο τέλος επεμβαίνουν), μα είναι και ένας άλλος τρόπος εργασίας, αδύνατος για όποιον δεν αγαπά το έργο του πρώτα απ' όλα και τίποτε άλλο.

Το έργο λοιπόν, είναι τα τραγούδια αυτού του δίσκου. Γραμμένα από το 1972 ως το 1979 κι όπως λέει ο Αργύρης Μπακιρτζής: «ο Ισίδωρος Παπαδάμου, όταν ήμουν 15 χρόνων μου χάρισε το πρώτο μου μπουζούκι και μου έδειξε ορισμένα βασικά στοιχεία μουσικής, στα οποία περίπου έμεινα. Απ' τον καιρό που έγραφα τα πρώτα μου τραγούδια, έδινε σ' αυτά μια πιο συγκεκριμένη μορφή, με την οποία φθάσαμε στο στούντιο. Σ' αυτόν οφείλεται εν πολλοίς η πραγματοποίηση αυτού του δίσκου».

«Έφυγες μόνος σου να πας στη Ρωμυλία να βρεις τους θετούς σου και τους άλλους συγγενεῖς κι έτσι όπως πάλι μόνος θα γυρίσεις οι συμπαγείς σου. ζούν σε κόσμους συγγενείς.

Μοναξιά, μοναξιά, των ονείρων μας θεά συ που χάρισες ανάσα στη χαμένη μου καρδιά...»

Έτσι αρχίζει ο δίσκος, με την φωνή του Αργύρη Μπακιρτζή, που είναι βαθειά και μακρυνή. Αφτιαχτή. Τραγούδα την αρχή της μελωδίας που θα την χαρακτηρίζει με απλή μα περιεκτική του χυριαρχου αυσθήματος του τραγουδιού, με ένα τεχνικό χαρακτηριστικό που την κάνει «τροπική»: την οξυμένη έκτη βαθμίδα της σκάλας:

Μια μελοποιία, που το γνώρισμά της είναι η δύναμη της αλήθειας της. Το χάρισμα αυτό αποδύναμωνει την έλλειψη μιας υψηλής τεχνικής που εδώ φαίνεται πόσο ανεπαρκής είναι όταν παρατίθεται μόνη της.

Η ενορχήστρωση, που έγινε από τα μέλη του συγκροτήματος, είναι ένα άλλο αξιοπρόσεκτο θέμα στό δίσκο αυτό.

Η συμμετοχή των μουσικών είναι έκδηλη. Μια συμμετοχή που φτάνει από την πλήρη ταύτιση και τη συναίσθηματική υποστήριξη ως τον σχολιασμό, μπορεί και σαρκασμό, μέσα από την εκτέλεση. Το αποτέλεσμα είναι σπινθηροβόλο, ενεργητικό, δημιουργικό.

«Ηρθες απόψε βιαστικά για λίγα χάδια και φιλιά και χάδηκες στη νύχτα Σ' αυτόν τον κρύο τον καιρό μέσα στο σπίτι μοναχός, διαβάζω, τραγουδάω. Κι ενώ ακούω το χιονιά το πολλαπλό σου ειδωλο στα κρύσταλλα κοιτάζω

.....
συχνάζεις στο Μικρό καφέ κι εγώ στη Μυροβόλο έτσι, που όσο κι αν θέλουμε ποτές δεν θα ειδωθούμε

.....
Στην πάμπ πηγαίνεις στις εννιά εγώ έντεκα με μια έτσι που όσο κι αν θέλουμε ποτές δεν θα ιδωθούμε. Μα που θα πάει ο καιρός κι οι βουλισμένοι χρόνοι θε νάρθει κάποιο σούρουπο ξανά ν' ανταμωθούμε.

Το μόνο ατύχημα «τεχνικής φύσεως» είναι που τα λόγια, αδικούνται από την γηροληψία που τα άφησε χαμηλά χαμένα μέσα στην ορχήστρα, ώστε να χρειάζεται προσπάθεια για να τα καταταλάβουμε. Ευτυχώς, υπάρχει στο δίσκο φυλλάδιο με τους στίχους. Ακόμα ένα φύσημα που έχει η γηρογράφηση δεν είναι και πολύ ενοχλητικό κι αν λογαριάσουμε μάλιστα ότι το στούντιο της εγγραφής είναι «αγροτικόν» τότε δικαιολογείται κι όλας σαν φόντο του περιβάλλοντος.

Γιώργος Παπαδάκης

ΦΑΤΜΕ

Α.ΑΣΩΤΟΣ ΥΙΟΣ-ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΛΑΚΑ - ΒΑΛΕ ΜΠΡΟΣΤΑ - ΤΟ ΜΟΝΟ ΠΟΥ ΣΟΥ ΛΕΙΠΕΙ* - ΧΤΕΣ ΟΛΑ ΦΑΙΝΟΝΤΑΝ ΜΙΑ ΧΑΡΑ.

Β.ΑΡΡΩΣΤΑ ΝΕΥΡΑ - ΜΕΙΝΑΜΕ ΑΠΟ ΤΣΙΓΑΡΑ - ΜΠΕΜΠΗΣ - ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΙΣ ΓΡΙΑΙΕΣ - ΜΕΝΕΙΣ ΟΡΦΑΝΟΣ.

Συνθέτης - στιχουργός: Ν. Πορτοκάλογλου (*και Δ. Καλατζής)

ΦΑΤΜΕ: Νίκος Πορτοκάλογλου (κιθάρες, κρουστά, φωνή, πλήκτρα).

Οδυσσέας Τσάκαλος (τύμπανα, κρουστά, φωνητικά)

Δημήτρης Καλατζής (μπάσο, φωνητικά) και

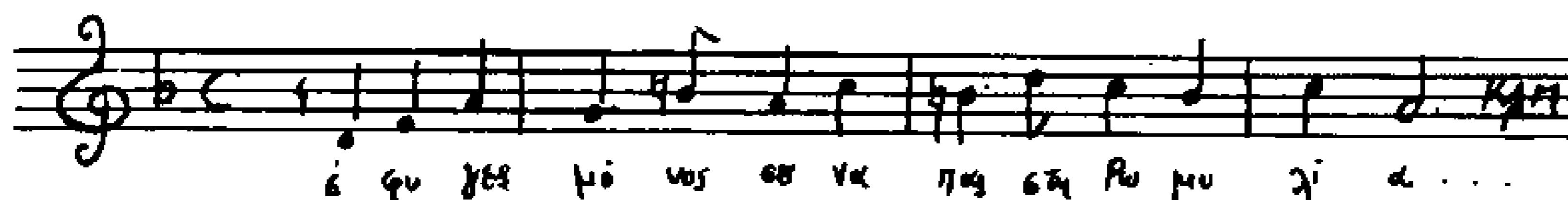
Ιωάννα Τσάκαλου (φωνητικά) Μιχάλης Μουστάκης (ακκορντέον).

Παραγωγή: αφοι ΦΑΛΗΡΕΑ - Εταιρία ΕΜΙΑΛ 9842.

Δέκα χρόνια και, από την πρώτη δημόσια εμφάνιση του ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΟΥ στο σινεμά «Τερψιθέα» του Πειραιά, Κυριακή πρωί, μαζί με τους SOCRATES.

Δέκα χρόνια και, κι ακόμα μιλάμε για τη γέννηση του ελληνικού ρόκ, κι ακόμα πιστεύουμε (όσοι πιστεύουν) ότι η ώρα πλησιάζει.

Πράγματι, τελευταία, δεκάδες νέα ρόκ συγκροτήματα σχηματίσθηκαν και εκατοντάδες ηλεκτρικά όργανα πουλήθηκαν. Παρ' όλα αυτά, όπως και τις προηγούμενες φορές έτσι και τώρα, ένα - δύο πραματάκια ξεχωρίζουν. Ούτε τόσα πολλά όμως, ούτε τόσο σημαντικά για να μπορούμε να πούμε ότι το ελληνικό ρόκ είναι πια γεγονός. Κι αυτό γιατί, ενώ απ' τη μιά δημιουργήθηκαν ορισμένες αναγκαίες προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο (π.χ. η δημιουργία μιας μικρής ντόπιας «παράδοσης» και η εξοικιώση με το είδος), απ' την άλλη άλλαξαν ορισμένες ευνοϊκές (και απαραίτη-

ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ

τες) συνθήκες (π.χ. η σημερινή «πτώση» του ρόκ σε Αμερική και Αγγλία).

Ταυτόχρονα, η εμφάνιση μιας νέας κίνησης στο ελληνικό λαϊκό τραγούδι - με παληό και νέο υλικό - που κερδίζει συνέχεια έδαφος μέσα στα χωράφια της πιο ανήσυχης μερίδας της νεολαίας (που είναι και ο φυσικός χώρος του ρόκ) θα περιορίσει αναπόφευκτα την καθυστερημένη εξέλιξη του ελληνικού ρόκ ή στην καλύτερη περίπτωση θα οδηγήσει τους πιο δεκτικούς ρόκ μουσικούς σε νέες εξερευνήσεις, που ίσως τους βγάλουν σε κάποιο υπαρκτό αλλά απάτητο μέχρι στιγμής - εξαιρώντας πάντα την περίπτωση Σαββόπουλου - μονοπάτι, όπου το ρόκ και η ελληνική μουσική το σκάνε χέρι - χέρι.

Οι ΦΑΤΜΕ με τον πρώτο δίσκο τους δείχνουν ότι κινούνται ακόμα στη πεπατημένη οδό του ελληνικού ρόκ. Ο βηματισμός τους όμως είναι σταθερός. Και οι αδυναμίες της παραγωγής (εφ' όσον γράφουμε σε πολλά κανάλια και κάνουμε και remixing αναγκαστικά μιλάμε για παραγωγή) δεν εμποδίζουν να φανεί η άνεσή τους και η ουσιαστική σχέση τους με το είδος.

Το παιξιμό τους είναι απλό (ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ρόκ εν ρόλλ), κάπου - κάπου και απλοϊκό. Έχει επίσης μια φρεσκάδα, χωρίς να εκφύλιζεται σε σαχλό - πόπ, που μαζί με την ύπαρξη μερικών «ιδεών» σε κάνει να νιώθεις ότι το κύριο σ' αυτούς δεν είναι η μίμηση, αλλά η οδυνηρή προσπάθεια να εκφραστούν προσωπικά μ' αυτή τη γλώσσα. Το πιό αξιοπρόσεκτο στοιχείο στα τραγούδια των ΦΑΤΜΕ είναι οι στίχοι, στα ελληνικά.

Ο ανολοκλήρωτος προβληματισμός του νέου ανθρώπου στο δρόμο της άρνησης και της αναζήτησης μιας κατεύθυνσης. Άλλο ένα δείγμα - πολύ συμπαθητικό - της εφηβικής ηλικίας του ελληνικού ρόκ, που δεν κατάφερε να μεγαλώσει, να ενηλικιώθει.

Αντιπροσωπεύοντας μια «κατάσταση» στο χώρο της ελληνικής νεολαίας, οι ΦΑΤΜΕ έχουνε σίγουρα λόγο ύπαρξης. Συνυπολογίζοντας την ευαισθησία και τη διάθεση τους, κι αν δεν πτοηθούν, τεμπελιάσουν ή «αλλαξιοπιστήσουν» (μεγαλώνοντας), θα είναι ένα ρόκ συγκρότημα που κάτι θα λέει, ακόμα και σ' αυτούς που διαμόρφωσαν τα γούστα τους ακούγοντας τους πιο βαρβάτους εκφραστές του αγγλο - αμερικάνικου ρόκ.

Στ. Ελληνιάδης.

Γ.Γ. Θάταν παράλειψη να μην τονίσω ότι ο δίσκος τους φιλοξενείται μέσα σ' ένα πολύ καλοφτιαγμένο εξώφυλλο.

BLACK UHURU RED

A: YOUTH OF EGLINGTON —
SPONJI REGGAE — SISTREN —
JOURNEY
B: UTTERANCE — PUFF SHE PUFF
— ROCKSTONE — CARBINE
ISLAND 14C 062-64622

MICHAEL ROSE, DUCKIE SIMPSON,
PUMA: φωνητικά
SLY DUNBAR: ντραμς,
ROBERT BASSPEARE: μπάσο,
STICKY THOMPSON: κρουστά,
RANCHIE MC LEAN, MICKEY CHUNG:
πρώτη και ρυθμική κιθάρα,
DOUGIE BRYAN: πρώτη κιθάρα,
BARRY REYNOLDS: πρώτη κιθάρα στο
"CARBINE",
ROBERT LYNN, KEITH STERLING,
ROBERT SHAKESPEARE: πιάνο.

παραγωγή: SLY DUNBAR & ROBBIE SHAKESPEARE, 1981.

"BLACK UHURU πάει να πει ήχοι ελευθερίας" — από τη συνέντευξη του MICHAEL ROSE στο περιοδικό "BLACK MUSIC", τχ. Αυγούστου '81, σ. 16-17.

Γιάρχει σε κάθε μουσικό ιδίωμα ένας άνθρωπος, που του δίνει μια «κλωτσιά» και, από μουσική έκφραση μιας συγχεκριμένης μειοψηφίας, το καθιστά μια μουσική για όλο τον κόσμο, χωρίς, πλέον, συγχεκριμένες γεωγραφικές και κοινωνικές παραμέτρους. Γιάρχει, σε κάθε μουσικό ιδίωμα και πάλι, μια οριακή στιγμή που είναι ο καλλιτεχνικός παροπλισμός, η μακρόχρονη σιωπή ή ο θάνατος αυτού του ενός καλλιτέχνη που

έλεγα πριν και η, ως εκ τούτου, εμφάνιση μιας ομάδας «επιγόνων» (που συνήθως δρουν καλλιτεχνικά και πριν από την εν λόγω οριακή στιγμή), οι οποίοι αναλαμβάνουν πλέον τα ηνία και χαράζουν νέους δρόμους, ή συνεχίζουν μ' επιτυχία πάνω στους ίδιους που είχε χαράξει ο «μεγάλος» του ιδιώματος. Έτσι λοιπόν, στη ρέγγε, ο «μεγάλος» είναι ο Bob Marley, οριακή στιγμή είναι ο θάνατός του πέρυσι, και σαν ομάδα ισχυρών επιγόνων ή, αν θέλετε, συνεχιστών του έργου του, φαντάζουν στα μάτια μου ο Bunny Wailer, οι Burning Spear και οι Black Uhuru. Κι είναι μεγάλη χαρά, για κάποιον που παρακολουθεί τη ρέγγε, το να βλέπει να κυκλοφορεί στην Ελλάδα, ο θαυμάσιος προτελευταίος δίσκος των Black Uhuru (γιατί, στο μεταξύ, κυκλοφόρησε έξω και το λαϊβ άλμπουμ τους "Tear it up-live", Ιαν. 1982) για τον οποίον μιλάμε σήμερα. Των Black Uhuru, που είναι, το νεώτερο καλλιτεχνικά σχήμα από το τρίτο των «διαδόχων» του Marley, αφού ο πρώτος δίσκος τους κυκλοφόρησε μόλις το 1977 (είναι το "Love Crisis", Third World Records TWS 925, που μάλιστα, είχε κυκλοφορήσει τότε με το γκρουπ να ονομάζεται Black Sounds Uhro και που πέρσι επανεκδόθηκε με το σωστό όνομα Black Uhuru).

Οι Black Uhuru, λοιπόν, που από τον πρώτο δίσκο τους που προανάφερα, είχαν δυο βασικά χαρακτηριστικά: αφ' ενός τη μελωδικότητα των συνθέσεων του Michael "TONY" Rose, που σε συνδιασμό με τη θεματολογία τους (μια αναζήτηση της αγάπης, αναφορές σε χαρακτηριστικά σημεία της κοσμολογίας των Ράστας, και μια έντονη τριτοκοσμική συνείδηση) δημιουργούσε μια σειρά από ολοκληρωμένα και ώριμα τραγούδια και, αφ' ετέρου, μια επεξεργασία του ήχου και των φωνητικών, που έδινε στο γκρουπ μια ξεχωριστή και προσωπική εικόνα —τον ήχο των Black Uhuru—.

Όλα αυτά συγχεκριμενοποιήθηκαν περισσότερο με την προσθήκη στο γκρουπ της Αμερικανίδας Puma, οπότε οι Black Uhuru πήραν τη σύνθεση που αναφέρεται στην αρχή και που ισχύει, βέβαια, μέχρι σήμερα. Το σχήμα αυτό πρωτοεμφανίσθηκε στο δεύτερο άλμπουμ, το "BLACK UHURU" (VIRGIN, Only 2, 1979 —κυκλοφορεί και με τίτλο "Showcase") συνέχισε με το θαυμάσιο άλμπουμ "Sinsemilla" (Island, 1980) και κορυφώθηκε με το "RED" του 1981, για το οποίο μιλάμε σήμερα. Βασικό

ρόλο και στους τρεις αυτούς δίσκους έπαιξε το πέρασμα των δύο Τζαμαϊκανών μουσικών Sly Dunbar και Robbie Shakespeare από το χώρο της ριδμ-σέξιον και στο χώρο της παραγωγής (έχουν κάνει την παραγωγή και στο πέμπτο L.P. του γκρουπ, το λάιβ που λέγαμε, ενώ στο πρώτο η παραγωγή ήταν του Τζαμαϊκανού γχολήπτη και παραγωγού Prince Jammy). Οι Dunbar και Shakespeare, είναι ένα τρομερό δίδυμο, που γεννά ασύλληπτους ήχους και που στην κυριολεξία, όποιο κομμάτι και να πάρουν στα χέρια τους, μπορούν στο στούντιο να το μεταβάλλουν σ' ένα μικρό κομψοτέχνημα. (Δεν είναι άλλωστε τυχαίο, ότι πολλοί, εκτός ρέγγε, μουσικοί, τους χρησιμοποιούν σαν παραγωγούς και ριδμ-σέξιον σε πρόσφατες δουλειές τους. Παραδείγματα χαρακτηριστικά, οι περιπτώσεις Ian Dury, Grace Jones και Joe Cocker). Και γνωρίζω ότι όσα γράφω

για το ντουέτο αυτό θα φαίνονται λίγο μυθοποιητικά αλλά είμαι πεπεισμένος ότι μια και μόνο ακρόαση του "Red" θα πείσει καθένα για την αλήθεια των γραμμένων μου.

Το "Red", που αφού σε καταχτήσει μουσικά, έχει και τους στίχους του, μ' ένα ξεκάθαρο, χωρίς περιστροφές και χωρίς διαθέσεις υπαναχωρήσεων, μήνυμα πολιτικής συνειδητοποίησης, τόσο του κάθε ράστα, αλλά και γενικότερα, της κάθε μειοψηφίας. Είναι το πιο πολιτικό άλμπουμ των Black Uhuru, που φεύγοντας από τις στάνταρ επαγγελίες/απαιτήσεις των ράστας, για επιστροφή στην Αφρική κλπ., μιλάνε για πιο «σίγουρα» πράγματα, σαν τις ένοπλες εξεγέρσεις, την άμεση δραστηριοποίηση, τη συνειδητοποίηση της γυναικας (χάτι που δεν θάναι άσχετο με την παρουσία της Ruma) και άλλα ανάλογα. Δεν υπάρχει, βέβαια, λόγος να μιλήσουμε για τα καλά ή καλύτερα κομμάτια. Το

"Red" είναι ένα ενιαίο άλμπουμ με οκτώ κομμάτια που δεν μπορείς ν' αποκόψεις το ένα από το άλλο, και που όλα μαζί μπορούν να σου εξηγήσουν, κάλλιστα, γιατί έχει δίχιο ο Michael "TONY" Rose, όταν γράφει και, μαζί με την παρέα του, τραγουδά, στο "Utterance":
«Ω, τι χαρά ν' ακούς τη φωνή ενός ράστα!»
Ελπίζω η ακρόαση του "Red" και όσων δίσκων ρέγγε θα ευχόμουν ν' ακολουθήσουν την εν Ελλάδι κυκλοφορία του, να φέρει όσο το δυνατόν περισσότερους ακροατές στην ίδια ευχάριστη συναίσθηματική κατάσταση. (Πολύ της μόδας το νιού-γουέβ, κι οι ράστας λίγο άγριοι, έτσι;)

Θοδωρής Μανίκας

Υ.Γ.: Ο δίσκος προσφέρεται και για χορό και για πολλές άλλου είδους ξεχωριστές στιγμές ●

συνέχεια από τη σελ 12
(κιθάρα - μπάσσο - πιάνο -
κρουστά - σαξόφωνο)...

Και μ' επικεφαλής τους Κώστα Μπίγαλη (σύνθεση - κιθάρα -
τραγούδι) και Σάκη Τσιλίφη (σαξόφωνο - πιάνο κ.ά.) οι P.O.BOX.

Με αγγλικούς στίχους και οι δύο...

- Για τον επόμενο μήνα προορίζεται και ο «σανταρόζας» Βασίλης Νικολαΐδης. Με 2 κιθάρες, ένα μπάσσο, με 12 τραγούδια, και εξώφυλλο από τον Βαγγέλη Παυλίδη, η «Οδός Σανταρόζα»...
- Ο Βαγγέλης ο Γερμανός σκοπεύει να μπει στο στούντιο. Σύντομα. Με το καλό...
- Με την Αιμιλία Σαρρή και άλλους, ο Δήμος Μούτσης περιοδεύει ανά την Ελλάδα. Από Ιούνιο...
- Το αυτό και ο Θάνος Μικρούτσικος, με Μαρία Δημητριάδη και Βασίλη Παπακωνσταντίνου. Μάλλον ένα μήνα αργότερα...
- Λαμβάνουν χώρα διαπραγματεύσεις για μια συναυλία και μια τηλεοπτική εμφάνιση των Simon και Garfunkel στην Ελλάδα. Το καλοκαίρι...

ΒΑΣΩ ΚΑΙ ΣΤΕΛΙΟ ΝΑ ΖΗΣΕΤΕ!

Το βράδυ της Παρασκευής, 30 Απριλίου 1982, παντρεύτηκε με την εκλεκτή της καρδιάς του ο μεγάλος του λαϊκού μας τραγουδιός Στέλιος Καζαντζίδης.

Το ΝΤΕΦΙ τους εύχεται βίον ανθόσπαρτο...

calda

ΘΕΡΜΑΝΣΗ - ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΗΛΙΑΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

**ΜΕΛΕΤΗ · ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ · ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ**

**ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΕΣ • ΔΙΑΘΕΣΗ • ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ
ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥΣ - ΘΕΡΜΑΝΣΕΙΣ - ΑΕΡΙΣΜΟΥΣ
ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ - ΚΕΝΤΡΩΝ
ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ - ΜΠΟΥΑΤ - ΣΤΟΥΝΤΙΟ κ.τ.λ.**

I. Διαμαντόπουλος - X. Φωτόπουλος Ο.Ε.
Βικέλα 40 - Κάτω Πατήσια τηλ. 8328211-2

**ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ
ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΜΑΣ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ**

EMI

Columbia

Ο ΔΙΣΚΟΣ ΤΩΝ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ

ΠΕΤΡΟΥ ΡΑΛΗ ΚΑΙ ΚΗΦΙΣΟΥ
ΤΗΛ: 3461266 - 3471689

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Λ. ΞΑΝΘΑΚΗΣ